

Generalitat de Catalunya
**Departament d'Economia
i Hisenda**

8a Trobada de Mutualitats de Catalunya

19 Novembre 2021

8a. TROBADA DE MUTUALITATS DE CATALUNYA

CONTEXTE ECONÒMIC FINANCER

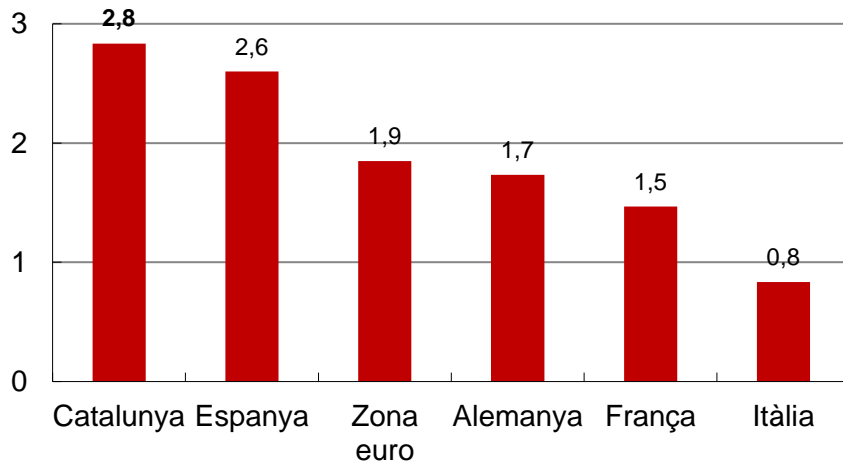
SITUACIÓ ACTUAL

La crisi sanitària posà fi a un cicle de 6 anys de creixement sostingut

Evolució del PIB

(% de creixement anual del PIB en volum. Mitjana 2014-2019)

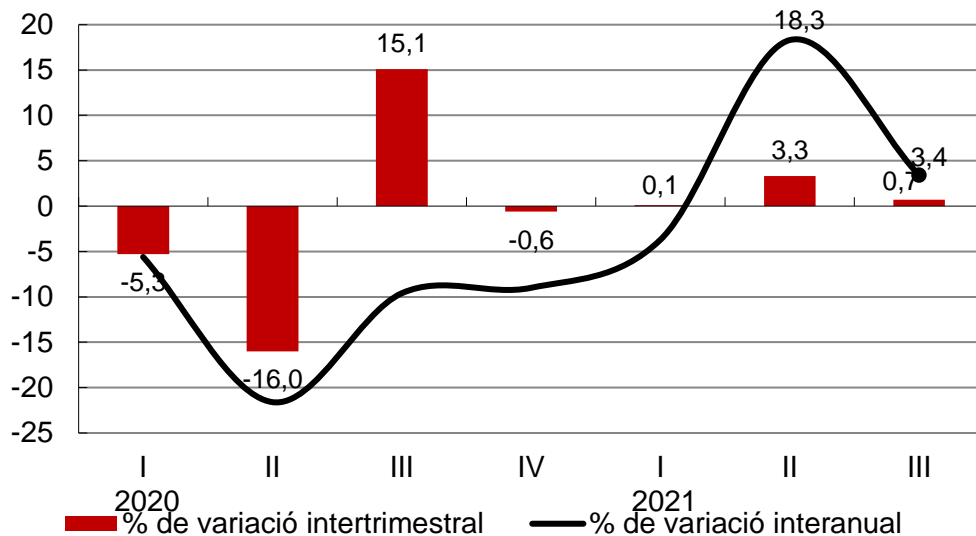

Font: Eurostat i Idescat.

- La pandèmia va arribar en un moment en què Catalunya **havia recuperat els nivells de PIB** previs a la crisi financera mundial però encara quedaven cicatrius de la crisi financera del 2008.
- La crisi sanitària portà a una **contracció del PIB català del -11,5% el 2020** (-6,6% a la UEM), concentrada especialment el 2T2020
 - La caiguda del comerç, transport i hoteleria explica un 50,6 % d'aquesta contracció
- Factors que expliquen la severitat de la contracció el 2020: **gravetat de la primera onada (i aplicació de mesures de contenció estrictes)**; **estructura productiva** amb més participació de serveis de més interacció social; més dependència del turisme estranger; menys pes dels sectors estabilitzadors (agricultura i AP); alt pes de les PIME.

La millora epidemiològica i la retirada de restriccions des de la primavera impulsen l'economia el 2n i 3r trimestre

Evolució del PIB en volum de Catalunya (%)

Font: Idescat, INE i Eurostat.

Si comparem el PIB en volum amb la situació prèvia a la pandèmia (4t trimestre del 2019), és un **5,2% inferior** (un 6,8% al conjunt de l'Estat i un 0,6% a la zona euro).

- L'activitat econòmica manté el to de recuperació a bona part dels països europeus, atès que durant el 2n i 3r trimestre la reducció de la incertesa sanitària i econòmica va ser força generalitzada.
- A Catalunya, la millora de l'evolució epidemiològica i els progressos en la vacunació durant la primavera del 2021 van permetre l'aixecament de restriccions, i això ha ajudat a reactivar l'economia de forma notable: el PIB creix un **18,3% interanual el 2T2021 (3,3% intertrimestral)** i un **3,4% el 3T2021 (0,7% intertrimestral)**.
 - Per sectors, la recuperació és més generalitzada que a inicis d'any i s'estén als serveis de no mercat.

El 3T2021 els serveis prenen el lideratge i la indústria modera el creixement pels colls d'ampolla i l'encariment de l'energia

Producte interior brut de Catalunya

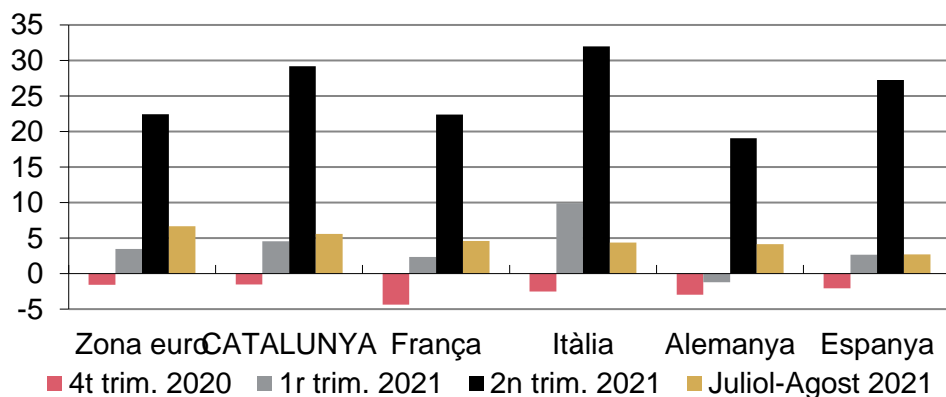
(% de variació interanual)

	2020	2021		
	Mitjana anual	1r trimestre	2n trimestre	3r trimestre ^A
Agricultura	-2,6	0,9	-0,1	0,8
Indústria	-9,0	0,2	19,7	3,3
Construcció	-15,4	-14,2	13,5	1,1
Serveis	-11,7	-4,7	16,9	5,1
PIB pm	-11,5	-3,7	18,3	3,4

Font: Idescat.

Evolució de la producció industrial a la zona euro

(mitjana de les dades mensuals del període, % de variació interanual)

Nota: Dades amb els efectes de calendari corregits.

Font: Idescat, INE i Eurostat.

El sector industrial s'està veient beneficiat per l'impuls de les exportacions de béns i la recuperació en el comerç global. Tot i això, és un sector que afronta riscos (compartits amb l'entorn) a causa de colls d'ampolla (com l'escassetat de microxips) i l'augment dels preus energètics.

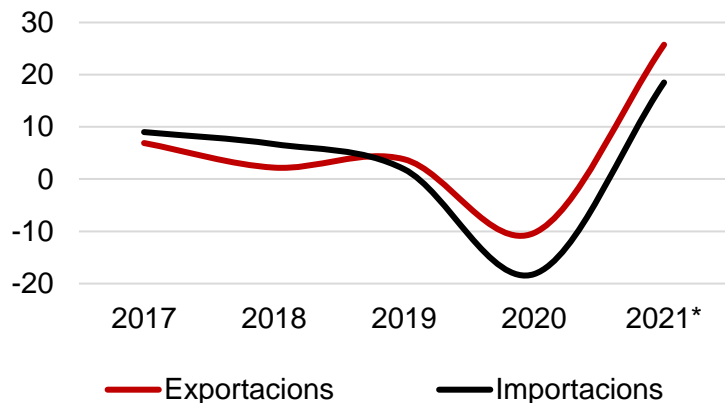
Els serveis prenen el relleu com el sector que genera més creixement el 3T, amb un impuls força generalitzat per subsectors, si bé la recuperació sobretot ha guanyat ritme en aquells serveis presencials que ara ja no tenen restriccions (com l'hostaleria o el lleure).

La **mobilització de l'estalvi** va jugar un paper important en la recuperació del 2n trimestre. Ara es pot veure més limitada pels desajustos d'oferta.

El comerç exterior de béns és un dels motors de la recuperació

Evolució de les exportacions i importacions de béns catalanes (% var. interanual)

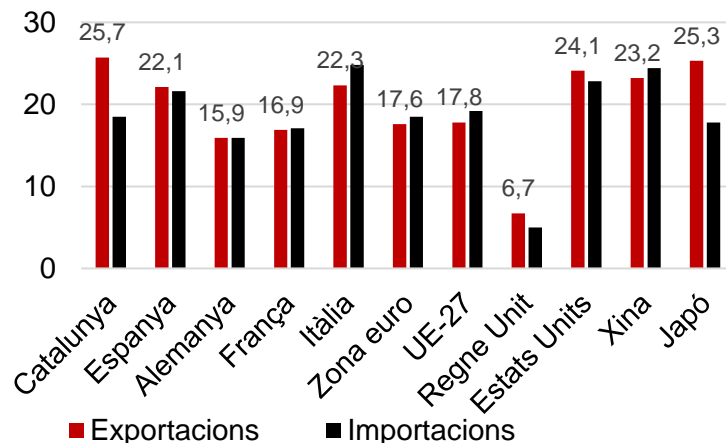

*Dades acumulades de gener a agost.

Font: Idescat i Ministeri d'Indústria, Comerç i Turisme.

- **Les X de béns creixen un 25,7% interanual de gener a agost.** En valor corrents supera la xifra exportada el mateix període del 2019. Destaca l'avenç del sector de l'automòbil (+43,6%) i de la metal·lúrgia i els productes metàl·lics (+45,6%).
- **La recuperació de les importacions és notable, però més lenta (+18,5%).**

Evolució del comerç de béns a Catalunya i entorn (Gener-agost 2021, % var. interanual)

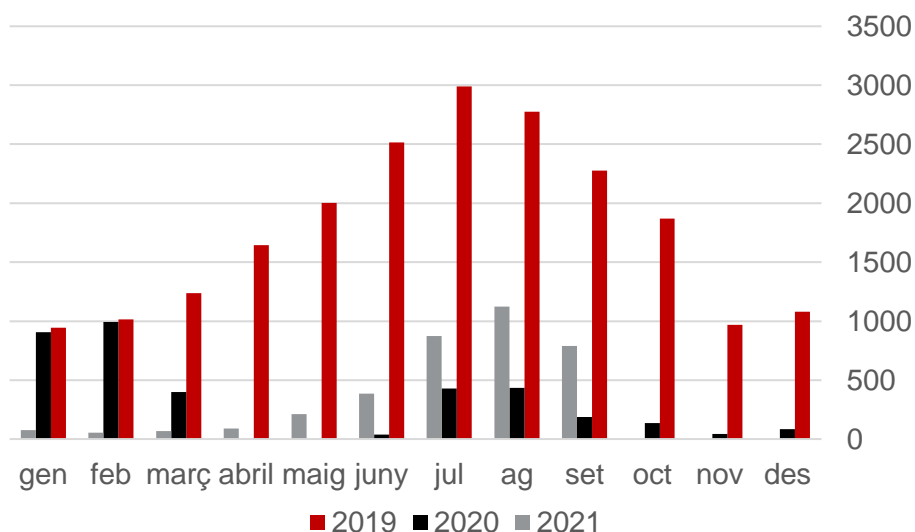

Font: Ministeri d'Indústria, Comerç i Turisme.

- El comerç mundial de béns també ha recuperat els nivells previs a la pandèmia, especialment a partir del mes d'abril. **A Catalunya, però, les dades són especialment favorables** si ho comparem amb les economies de l'entorn i els principals actors internacionals.

El turisme intern es converteix en pilar del sector l'any 2021, a l'espera de la recuperació del turisme internacional

Despesa turisme estranger (milers d'euros)

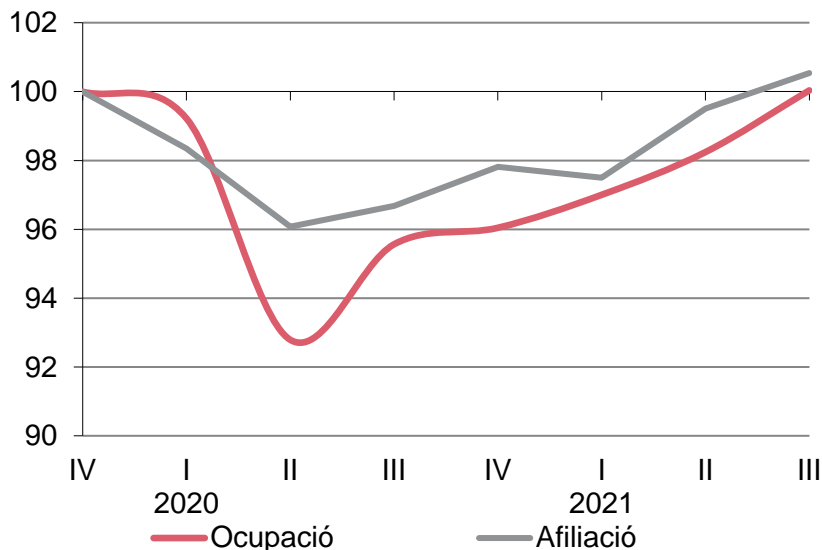

Font: Idescat.

- **Evolució positiva durant l'estiu del turisme a Catalunya: el turisme domèstic assoleix màxims, mentre que el turisme estranger encara és molt inferior als valors preandemà, tot i la millora dels mesos recents**
 - turisme **català**: les pernoctacions hoteleres del 3r trimestre superen en més d'un 20% les del mateix trimestre del 2019, i ja representen més d'un 30% del total pernoctacions.
 - turisme de la **resta d'Espanya**: supera en un 3,1% els registres corresponents del 2019.
 - turisme **estranger**: un 61,5% per sota dels registres del 2019.
- La recuperació és més feble en els segments de **turisme de negocis i urbà**.

El repunt de l'activitat econòmica ha vingut acompanyat d'un creixement destacat en l'ocupació

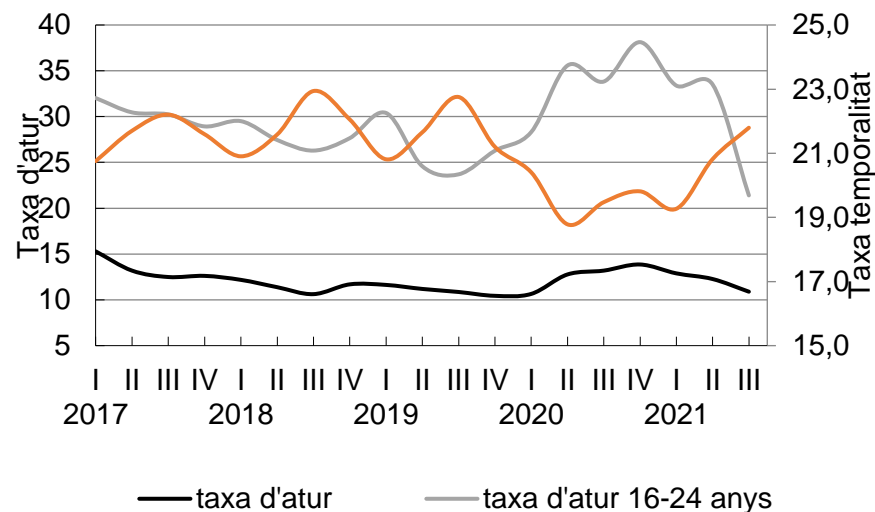
Evolució de l'ocupació en comparació amb la situació preandèmia (Índex base 100=IVT2019)

Font: Idescat i Ministeri d'Inclusió, Seguretat Social i Migracions

- El 3T2021 l'ocupació creix un 1,8% trimestral (4,7% interanual), la taxa d'atur baixa fins al 10,9% i les hores treballades augmenten un 4,5% interanual; el setembre l'afiliació és un 0,6% superior a la de fa 2 anys.

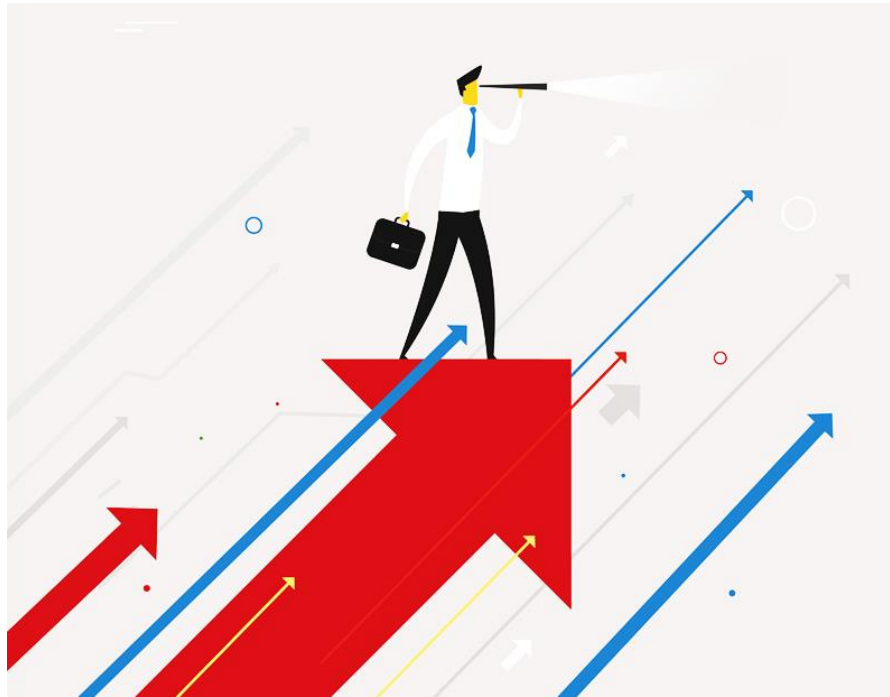
Evolució de la taxa d'atur i la taxa de temporalitat (%)

Font: Idescat.

- **Elements menys positius:** repunt en la taxa de temporalitat (fins al 20,8%) i l'atur juvenil (de 16 a 24 anys) es manté en valors molt elevats (21,4%), tot i el fort descens el 3T2021.

PERSPECTIVES, RISCOS I REPTES

Les previsions de l'economia catalana preveuen un fort rebot del PIB: un 6,4% de creixement, tant el 2021 com el 2022

Previsions de l'economia catalana (% de variació del PIB)

		2021	2022
Generalitat de Catalunya	Octubre 2021	6,4	6,4
Cambrà de Comerç de Barcelona	Juliol 2021	6,3	6,7
BBVA	Octubre 2021	5,3	5,6
Ceprede	Setembre 2021	4,9	-

Previsions de l'economia espanyola (% de variació del PIB)

		2021	2022
Banc d'Espanya	Setembre 2021	6,3	5,9
FMI	Octubre 2021	5,7	6,4
Govern espanyol	Setembre 2021	6,5	7,0
Comissió Europea	Juliol 2021	6,2	6,3

Previsions de l'economia de la zona euro (% de variació del PIB)

		2021	2022
Zona euro	Octubre 2021	5,0	4,3
Alemanya	Octubre 2021	3,1	4,6
França	Octubre 2021	6,3	3,9
Itàlia	Octubre 2021	5,8	4,2

Font: Fons Monetari Internacional.

- **Previsions de creixement de l'economia catalana: el PIB creixerà un 6,4% (el 2021) i el 6,4% (2022).** El 2022 recuperaríem nivells pre-pandèmia.

.....Però la fita és anar **“Beyond GDP”** (creixement sostingut i sostenible)

- **La incertesa continua sent elevada,** sobretot pels colls d'ampolla a les cadenes de subministrament, els preus elevats de les matèries primeres i l'energia, i la implementació dels NGEU.
- **Els riscos han augmentat** recentment i **l'FMI ha fet una revisió a la baixa generalitzada** entre les principals economies (com els EUA). Tot i això, entre els analistes hi ha consens sobre el dinamisme de la recuperació.

La recuperació del 2021-2022 s'assenta en l'impuls del consum de les llars i la inversió

Previsions macroeconòmiques de Catalunya

		2020	2021 (p)	2022 (p)
PIB	% de variació real	-11,5	6,4	6,4
PIB	Milions d'euros	224.125	241.615	261.953
Demanda interna	Aportació al creixement	-8,2	6,2	5,5
Despesa en consum de les llars	% de variació real	-12,5	7,9	5,9
Despesa en consum de les administracions públiques ¹	% de variació real	5,1	3,5	1,6
Formació bruta de capital ²	% de variació real	-13,6	8,3	11,9
Saldo exterior	Aportació al creixement	-3,3	0,3	0,9
Saldo amb l'estranger	Aportació al creixement	-3,0	0,5	1,1
Exportacions de béns i serveis	% de variació real	-22,6	11,1	10,7
Importacions de béns i serveis	% de variació real	-18,7	11,5	9,0
Saldo amb la resta d'Espanya	Aportació al creixement	-0,3	-0,2	-0,2
Llocs de treball creats ³	Milers	-310,0	146,9	124,4
Llocs de treball creats ³	% de variació	-9,0	4,7	3,8
Taxa d'atur	aturats / població activa (%)	12,6	12,1	11,2

(p) Previsions d'octubre de 2021.

¹ Inclou la despesa en consum de les institucions sense finalitat lucrativa al servei de les llars.

² Inclou la variació d'existències.

³ En termes equivalents a temps complet.

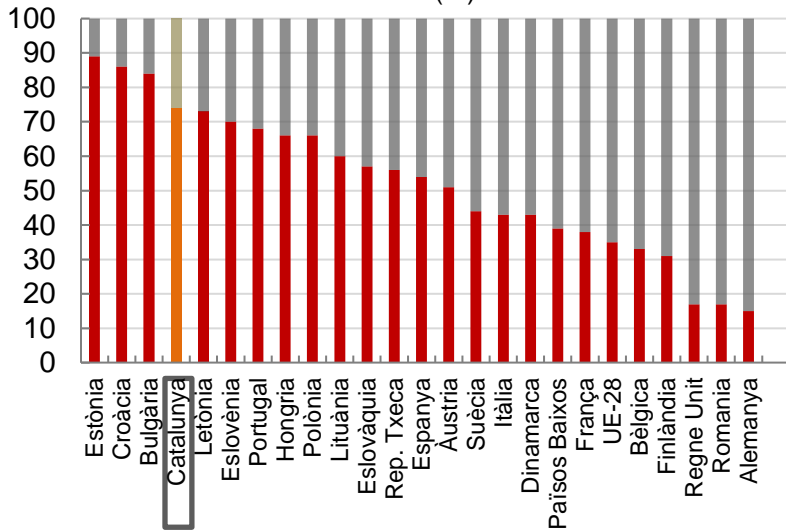
Font: Idescat, INE i Generalitat de Catalunya (Departament d'Economia i Hisenda).

- La **demanda interna** tindrà una gran contribució al creixement del PIB el **2021** per la **recuperació del consum de les llars i l'augment de la formació bruta de capital**.
- El **2022**, el **creixement de la formació bruta de capital serà encara més** notable gràcies als fons *Next Generation EU*.
- El **saldo exterior** tindrà una contribució positiva els dos anys i més alta el 2022.

Incerteses, riscos i reptes a l'horitzó (1/2)

- **Incertesa sobre la recuperació del sector turístic**, en especial el turisme de negocis. El canvi de model turístic (p.ex. cap a un turisme més cultural i gastronòmic) no és immediat ni senzill.

Pes de la despesa turística receptora i de la despesa turística interna sobre el total (%)

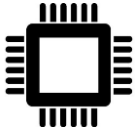
■ Despesa turística receptora ■ Despesa turística interna

Font: Idescat (CTS 2014) i Eurostat (*Tourism Satellite Accounts in Europe*, 2019). Diferents anys de referència (2014-2016).

- **Incertesa sobre l'evolució epidemiològica** (noves variants + retard en el procés de vacunació a països en desenvolupament). No s'han de subestimar aquests riscos.

Avís dels experts per l'arribada de la variant Delta Plus: "Les restriccions són reversibles"

Incerteses, riscos i reptes a l'horitzó (2/2)

Els problemes d'**abastiment de semiconductors** i **el preu de les matèries primeres i l'energia** condicionaran la recuperació, sobretot a la indústria.

- S'espera que la crisi global de semiconductors s'estengui fins mitjans 2022
- Els futurs suggereixen que el preu del gas podria disminuir després de l'hivern

Next Generation EU: una oportunitat però també molts reptes

- Poca capacitat decisora → dificultat per implementar projectes catalans transformadors
- Gran volum de recursos a executar en període limitat de temps

En els darrers 20 anys, l'economia catalana ha presentat un avanç feble de la productivitat total dels factors (PTF). Entre els anys 2014 i 2019, l'aportació de la PTF al creixement es va situar en línia amb els països de l'entorn, però es va afeblir els darrers anys, la qual cosa **augmenta els riscos d'estancament secular**. Per això serà fonamental el suport a la **inversió i la innovació**

Repte important per als anys vinents: creixement del PIB en paral·lel a un augment del progrés i benestar social (reducció de desigualtats i pobresa, transició ecològica...).

PREVISIONS DELS TIPUS D'INTERÈS

Mercat continua esperant continuïtat de tipus històricament baixos en 2022, però ja veiem punt d'inflexió

Macro ESP	Tipos de interés		Tipos de cambio		Macro global					
	Sep 21	Dic 21	Mar 22	Jun 22	Sep 22	Dic 22	Mar 23	Jun 23	Sep 23	Dic 23
Tipos oficiales										
Repo BCE	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Base Rate B. Inglaterra	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10
Fondos Federales	0,13	0,13	0,13	0,13	0,13	0,13	0,13	0,13	0,13	0,38
Tipos interbancarios 3m										
EUR	0,00	-0,52	-0,50	-0,47	-0,43	-0,41	-0,36	-0,31	-0,31	-0,26
GBP	0,13	0,15	0,15	0,20	0,25	0,35	0,40	0,45	0,45	0,45
USD	0,17	0,20	0,20	0,20	0,20	0,25	0,25	0,30	0,55	0,85
Tipos interbancarios 12 m										
EUR	-0,50	-0,45	-0,42	-0,40	-0,37	-0,35	-0,30	-0,25	-0,25	-0,20
GBP	0,13	0,20	0,20	0,25	0,30	0,40	0,50	0,60	0,60	0,60
USD	0,26	0,30	0,30	0,30	0,35	0,45	0,55	0,65	0,70	1,25
Tipos a 10 años										
Deuda Alemania	-0,42	-0,21	-0,05	0,05	0,15	0,25	0,35	0,45	0,40	0,60
Deuda España	0,29	0,49	0,70	0,80	0,90	1,00	1,05	1,15	1,10	1,30
Deuda Reino Unido	0,27	0,45	0,50	0,50	0,55	0,60	0,60	0,65	0,65	0,65
Deuda EE.UU.	1,28	1,55	1,65	1,75	1,90	1,95	2,05	2,10	2,20	2,50

8a. TROBADA DE MUTUALITATS DE CATALUNYA

VISIÓ GENERAL DEL SECTOR

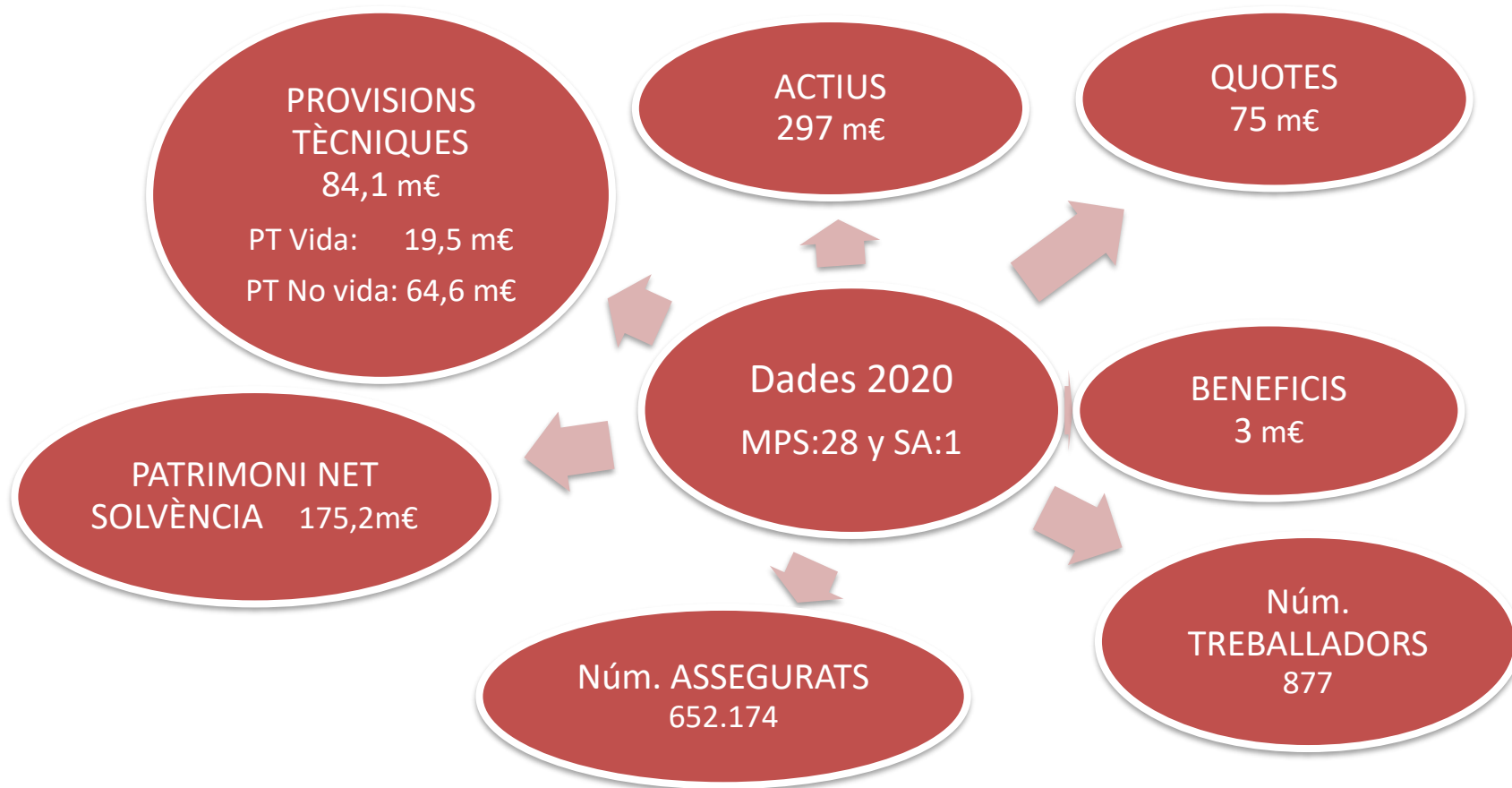
Dades 2020 dels registres a càrrec de la DGPFAT

- A 31 de desembre de 2020, la DGPFAT efectuava la supervisió de **38** entitats asseguradores:
 - **37** mutualitats de previsió social (**26** actives, **1** en procés de fusió, **5** en procés de transformació en associació i **5** en liquidació).
 - **1** societat anònima d'assegurança.
- Així com de **2** entitats de base mutualista: **1** federació i **1** agrupació d'interès econòmic (aquesta es trobava en liquidació).
- Les entitats asseguradores van facturar 75 milions d'euros en primes, donaven cobertura a 652.174 persones i disposaven de 877 empleats.
- També supervisava **700** mediadors d'assegurances i reassegurances privades que intermediaven 791 milions d'euros en primes i donaven ocupació a 3.116 persones.

Dades del sector supervisat per la Generalitat de Catalunya

Imports agregats del sector any 2020

(m€: milions d'euros; data referència 31-12-2020)

Dades del sector supervisat per la Generalitat de Catalunya

Imports agregats del sector exercicis (m€= milions d'euros)

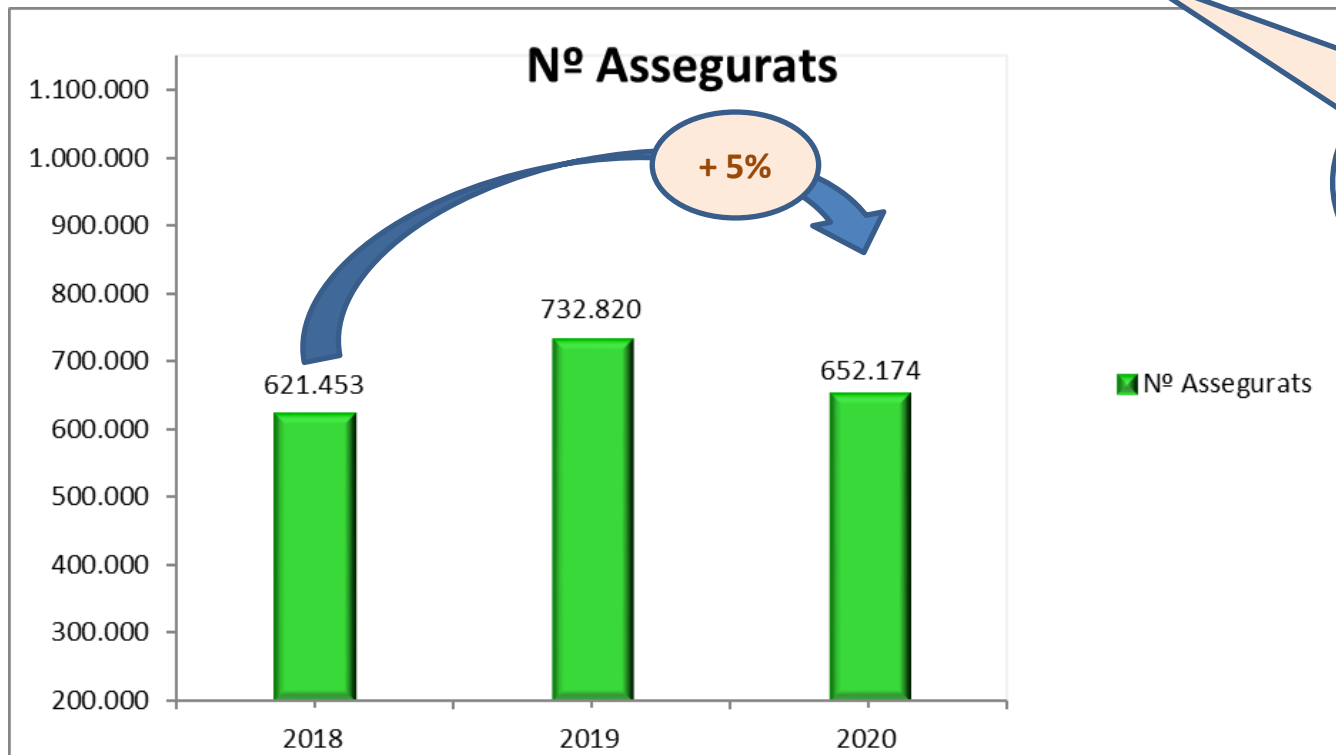
	2019	2020	1S2021	tendència
Mutualitats SA		28		
		1		
Nre. persones assegurades	733.200	652.174	613.513	decreixent (*)
Nre. Treballadors	883	877	877	estable
Actiu comptable	288,3 m€	297 m€	333,2 m€	estable/alça
Patrimoni Net solvència	176,7 m€	175,2 m€	180,9 m€	estable/alça
Quotes	76,3 m€	75 m€	38,1 m€ (^)	estable/alça
Beneficis	4 m€	3 m€	3,7 m€ (^)	estable/alça+
Provisions tècniques	79,3 m€	84,1 m€	118,2 m€	estable/alça
PT vida (comptables)	17,7 m€	19,4 m€	22,7 m€	estable/alça
PT no vida (comptables)	61,6 m€	64,7 m€	95,5 m€	estable/alça

(^) 1S: de 1 gener a 30 juny.

Dades del sector supervisat per la Generalitat de Catalunya

Nre. persones assegurades: tendència decreixent (*)

	2018	2019	2020	1S2021
Nre. persones assegurades	621.453	733.200 (*)	652.174	613.513 ?

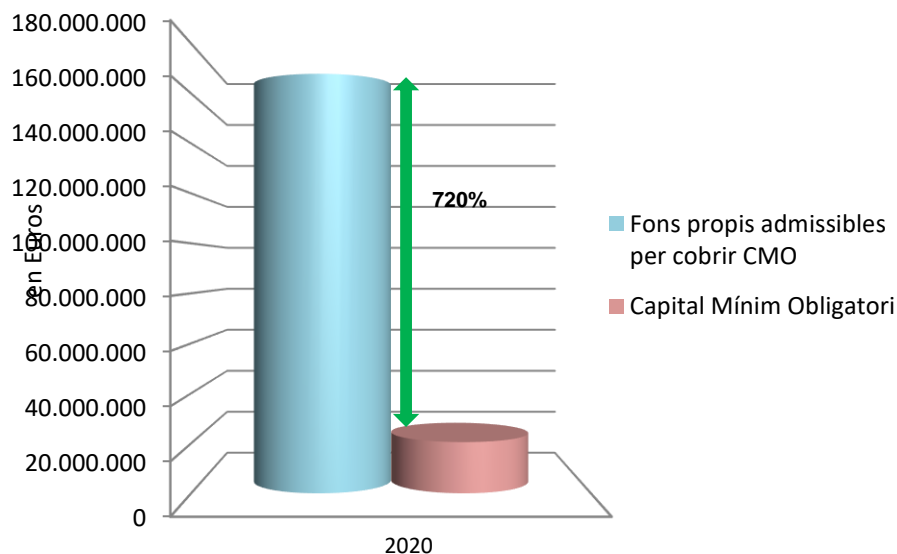

Inclou assegurances temporals per esdeveniment esportius

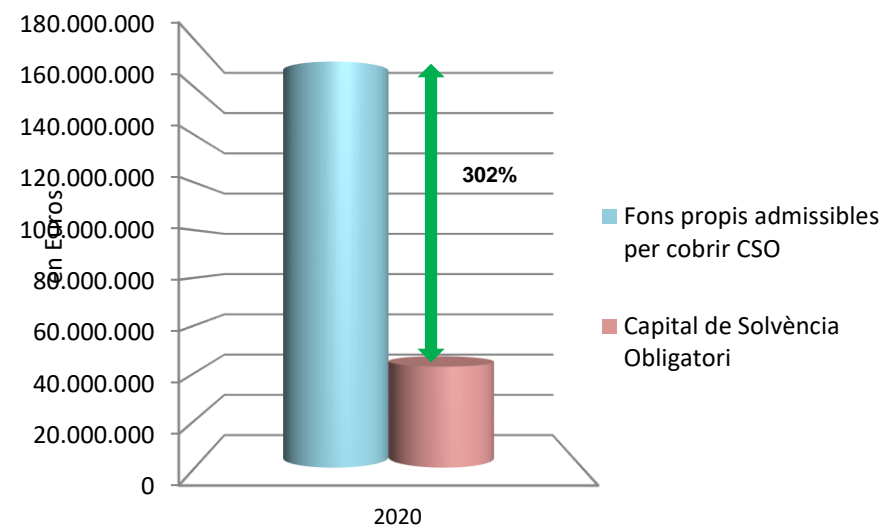
Garanties de solvència: CMO y CSO

La situació de **Solvència** es **molt satisfactòria** en termes agregats del sector assegurador supervisat des de Catalunya durant l'exercici **2020**:

✓ CMO (Capital mínim obligatori)

✓ CSO (Capital de solvència obligatori)

Normativa actuarial: Novetats

Resolució de 17 de desembre de 2020, de la DGSyFP, relativa a les taules de mortalitat i supervivència que han d'utilitzar les entitats asseguradores.

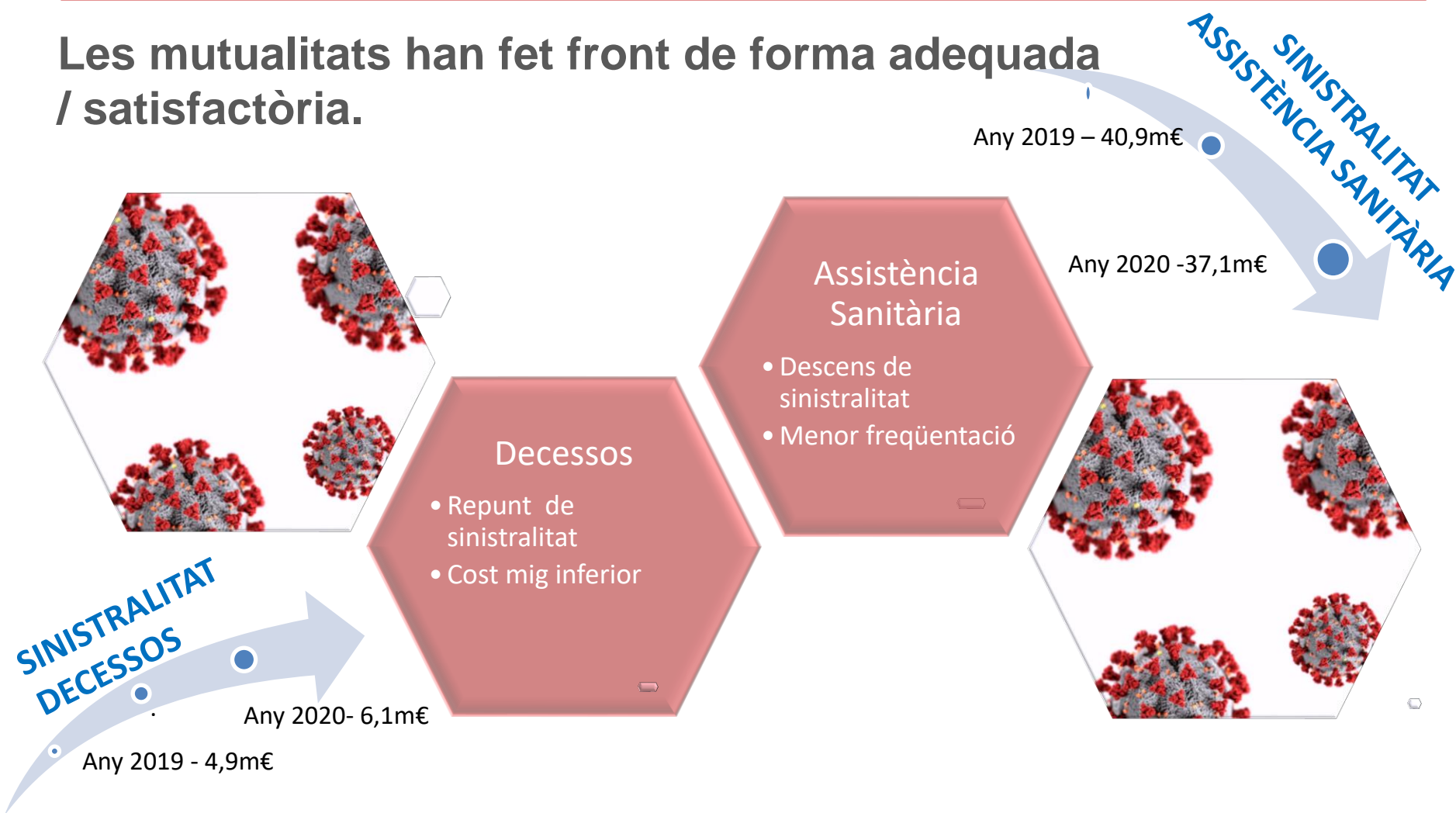
- COMPTABLE → PASEM 2020_decessos 1r ordre
- SOLVÈNCIA → PASEM 2020_decessos de 2n ordre

REPERCUSSIÓ –comparativa taules derogades & taules vigents-

Persona de 50 anys	Probabilitat mort a 1 any PASEM 2010	Probabilitat mort a 1 any PASEM 2020_decessos	IMPACTE	PROVISIONS
Home	0,419%	0,353%	Probabilitat de mort ↓	Import econòmic ↓
Dona	0,245%	0,188%		

COVID-19 – impacte 2020

Les mutualitats han fet front de forma adequada / satisfactòria.

m€: milions d'euros

COVID-19 – impacte 2021 i següents?

Idees principals, com a resum

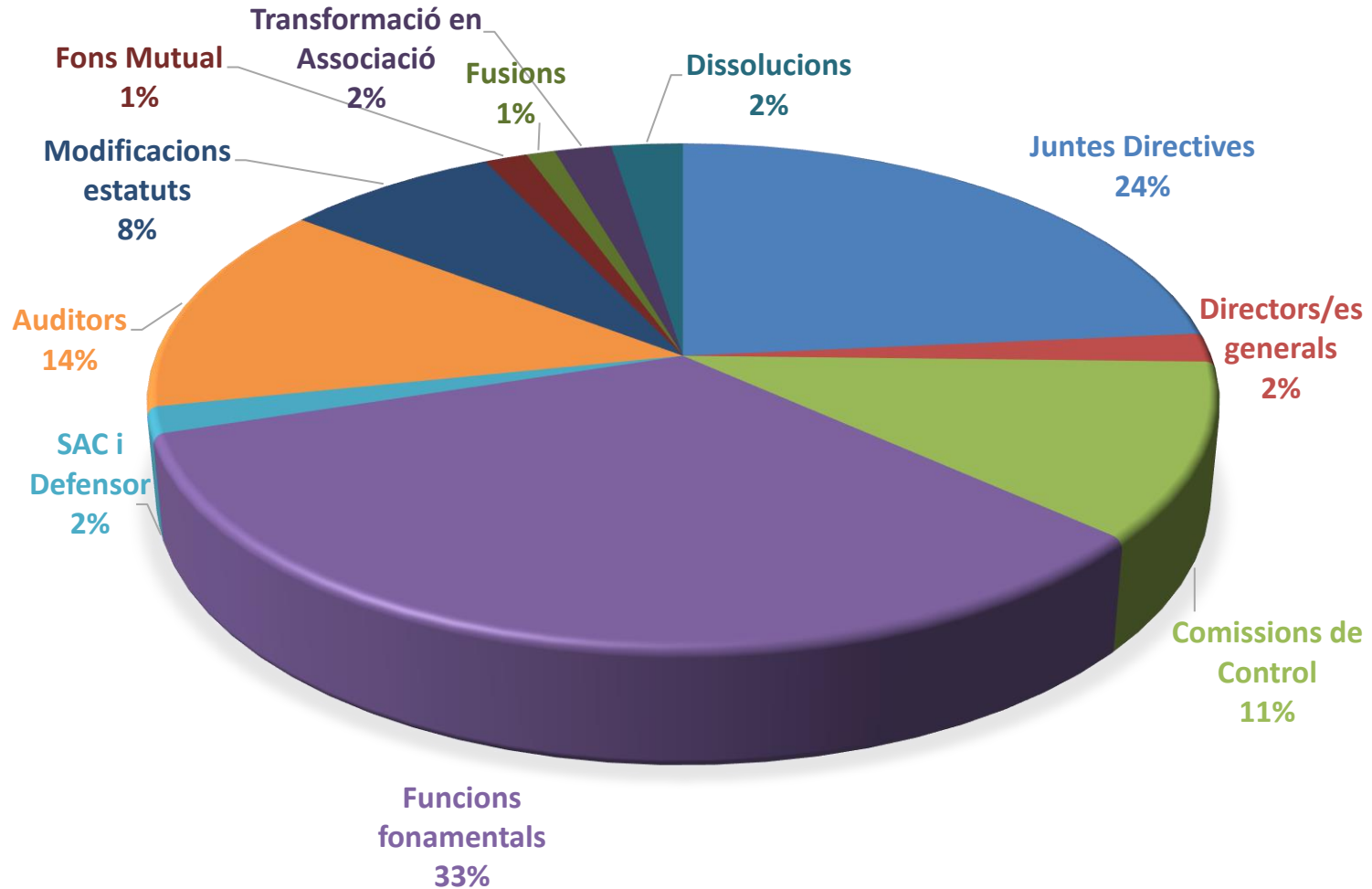
- El sector es caracteritza per l'estabilitat en les principals magnituds econòmiques i de solvència, amb **un increment del 5% en les persones assegurades** de 2018 a 2020, però amb tendència decreixent el 2021.
- Com en exercicis anteriors, es continua mostrant una **molt saludable situació de solvència**, amb elevats superàvits del Capital de Solvència Obligatori.
- Fermesa, doncs, del sector assegurador català en aquests anys, **resistent de forma molt satisfactòria** l'efecte de la situació de pandèmia provocada per la Covid-19, que ha trasbalsat la nostra societat a partir de març 2020.

8a. TROBADA DE MUTUALITATS DE CATALUNYA

ALTRES INFORMACIONS D'INTERÈS

Tipologia més significativa de sol·licituds efectuades a la Sub-direcció General d'Entitats Asseguradores i Mediadors des de l'entrada en vigor de Solvència II

PROPOSTES NORMATIVES

- Per Acord del Govern de la Generalitat, el 19 d'octubre de 2021 es va aprovar el Pla Normatiu per als anys 2021-2023.

- Dins d'aquest Pla figuren les propostes següents:
 - La modificació, per tal d'actualitzar-la, de la Llei 10/2003, de 13 de juny, sobre mutualitats de previsió social.

 - La modificació conseqüent del Decret 279/2003, de 4 de novembre, de desplegament de determinats aspectes de la Llei esmentada.

 - La promulgació d'un decret que reguli l'estructura, l'organització i el funcionament del Registre de societats anònimes d'assegurança i reassegurança.

COL-LABORACIÓ AMB EL LLIBRE BLANC SOBRE LA PREVISIÓ SOCIAL COMPLEMENTÀRIA A CATALUNYA

L'Observatori dels Sistemes Europeus de Previsió Social Complementària de la Universitat de Barcelona té el propòsit d'elaborar el **Llibre Blanc de la previsió social complementària a Catalunya**, l'objectiu principal del qual és proposar línies d'acció que contribueixin al desenvolupament de la previsió social complementària d'ocupació o empresarial, incidint necessàriament i de manera especial en l'àmbit de la petita i mitjana empresa.

Per elaborar les propostes del Llibre Blanc sobre la previsió social complementària a Catalunya tindrà en compte tres elements: 1) la situació actual de la previsió social complementària a Catalunya, 2) l'èxit de les Entitats de Previsió Social Voluntària com a instrument de desenvolupament de la previsió social complementària a Euskadi i 3) **les mutualitats de previsió social** i el seu arrelament a Catalunya en les que la Generalitat de Catalunya té competències legislatives i de supervisió.

Dades obertes:

<http://economia.gencat.cat/ca/ambits-actuacio/assegurances/control-supervisio/mutualitats-previsio-social/>

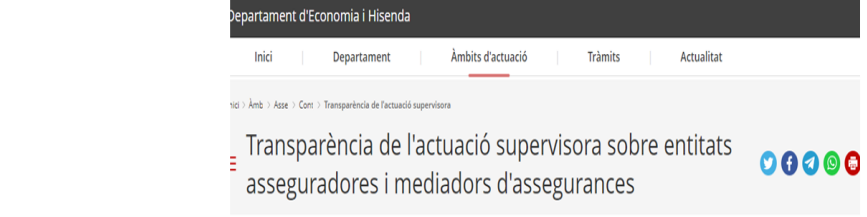

Dades individuals i agregades comptables

Dades individuals

Es que es difonen en aquest apartat són les que ha facilitat cada mutualitat tota la seva responsabilitat. Són de caràcter públic i per això des del Departament s'ha difós, si bé aquest fet no comporta en cap cas que l'Administració les hagi comprovat.

Any
2019
2018
2017
2016
2015
2014
2013
2012
2011

Dades agregades solvència

Dades agregades solvència

ons legals, reglamentàries i administratives, i les orientacions generals

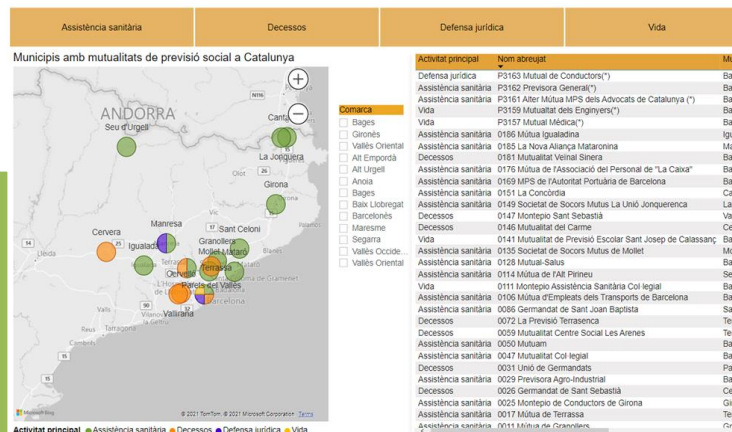
: revisió supervisora

tadístiques agregades

e les opcions previstes en la Directiva 2009/138/CE

, funcions i actuacions

Radiografia del sector

8a Trobada de Mutualitats de Catalunya

Moltes gràcies!